

FOTOGRAFEN FEDERATIE

KvK 40531110
ING 7228622
BTW NL000000000B01

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Datum 25 augustus 2011

Onderwerp **Betreft: Consultatie EU-richtlijn met betrekking tot 'verweesde werken'**

Pagina 1/1

Geachte commissieleden,

De FotografenFederatie heeft kennis genomen van het voorstel voor de EU-richtlijn met betrekking tot zogenaamde verweesde werken.

De FotografenFederatie zet zich in voor de positieverbetering van professionele fotografen in het algemeen en de zakelijke, maatschappelijke en culturele belangen van fotografen in het bijzonder en werkt aan het sterk houden van het imago van de beroepsgroep.

De FotografenFederatie is de overkoepelende organisatie die de zeven beroepsverenigingen van professionele fotografen NVF, BFN, GKf, PANL, SVFN, NVMAC en DIPP in zich verenigt. Samen verenigen zij ruim 3300 fotografen.

Daarmee is de FotografenFederatie de belangrijkste vertegenwoordiger van de fotografensector in Nederland.

Fotografen worden rechtstreeks geraakt door de beoogde richtlijn en namens hen wil de FotografenFederatie dan ook graag reageren in het kader van de consultatie.

Het auteursrecht stelt makers in staat te bepalen hoe hun werk openbaargemaakt en verveelvoudigd wordt. Makers maken werken om gehoord, gezien en gelezen te worden, niet

om gebruik daarvan tegen te gaan. Datzelfde geldt ook voor openbaarmaking via gedigitaliseerde archieven. De fotografen ondersteunen in beginsel dan ook het streven om tot een (uniforme) regeling te komen voor het probleem van de verweesde werken.

Met de moderne technologieën van deze tijd gebeurt het steeds vaker dat auteursrechtelijk beschermde werken, zoals, foto's, illustraties, grafische ontwerpen en (journalistieke) tekstuele bijdragen zonder medeweten van de maker worden gescanned, gekopieerd en (langs digitale weg) verspreid, en zonder dat daarbij nog wordt vermeld wie de maker is. Deze werken worden weer gemakkelijk opgenomen in boeken, tijdschriften, overige druk- en cinematografische werken, al dan niet met de clausule dat de uitgever of producent getracht heeft de rechthebbenden te achterhalen, en dat degenen die menen dat hun rechten geschonden zijn, verzocht wordt contact op te nemen.

Waar de makers in het kader van deze consultatie de nadruk op leggen, is dat niet te lichtvaardig vastgesteld mag worden dat een werk als 'verweesd' beschouwd mag worden. Dit zou tot gevolg kunnen hebben, dat een maker impliciet de verplichting krijgt zijn werk op enige wijze zodanig vast te leggen of te registreren dat hij te allen tijde op eenvoudige wijze als maker geïdentificeerd en gevonden kan worden, teneinde te voorkomen dat zijn werk dreigt 'te verwezen'. Registratie als voorwaarde voor het in kunnen roepen van auteursrechtbescherming druist tegen alle basisbeginselen van het auteursrecht in, namelijk dat dit recht ontstaat met de creatie van het werk zelf.

Fotografen zijn zeer huiverig voor het zonder vergoeding toestaan van het gebruik van auteursrechtelijke beschermd materiaal. Daarmee wordt afbreuk gedaan aan de waarde van deze werken. Ook zijn er momenteel reeds verschillende oplossingen voor de problematiek rondom verweesde fotografische werken voorhanden. Zo is er reeds geruime tijd al voor de fotografie een instrument beschikbaar om de rechten op een "verweesde" foto te regelen. Dit kan via de Stichting Fotoanoniem (www.fotoanoniem.nl), welke organisatie breed gewaardeerd wordt onder fotografen, archieven en opdrachtgevers. Ook hebben sommige CBO's (Lira en Pictoright) al modellen ontwikkeld om licenties en vrijwaringen aan archieven en bibliotheken te verstrekken, waarbij nadrukkelijk ook het probleem van de verweesde werken wordt opgelost. De FotografenFederatie ziet dan ook een belangrijke rol weggelegd voor de collectieve beheersorganisaties.

De Federatie spreekt verder zijn zorg uit over het feit dat Commerciële partijen de richtlijn zien als een doorbraak en dat hiermee de scheidslijn naar commercieel gebruik erg dun zal worden. De 'status van verweesdheid' zal dan door gaat werken buiten de door de richtlijn beoogde (niet-commerciële) digitaliseringprojecten.

Commerciële partijen zouden verweesde werken kunnen gaan exploiteren zonder enige waarborg voor makers. De richtlijn regelt dat een maker zich alsnog kan melden bij de digitaliserende instantie, en voor een vergoeding in aanmerking komt. De richtlijn biedt echter geen waarborg voor een dergelijke opt-out met vergoedingsregeling voor gebruik door commerciële partijen, die denken hun slag te kunnen slaan met 'rechtenvrij' werk.

Met vriendelijke groet,

Lars Boering
Directeur FotografenFederatie